

गौमुल गाउँपालिकाको अर्थ सम्बन्धी प्रस्तावलाई कार्यान्वयन गर्न बनेको विधेयक २०७५

प्रस्तावना:

गौमुल गाउँपालिकाको आर्थिक वर्ष २०७५/०७६ को अर्थ सम्बन्धी प्रस्तावलाई कार्यान्वयन गर्नको निमित्त स्थानीय कर तथा शुल्क संकलन गर्ने, छुट दिने तथा आय संकलनको प्रशासनिक व्यवस्था गर्न वाञ्छनीय भएकोले, नेपालको संविधानको धारा २८८ को उपधारा (२) बमोजिम गौमुल गाउँ सभाले यो ऐन बनाएको छ ।

१. **संक्षिप्त नाम र प्रारम्भ:** (१) यस ऐनको नाम “आर्थिक ऐन, २०७५” रहेको छ ।
(२) यो ऐन २०७५ साल श्रावण १ गतेदेखि गौमुल गाउँपालिका क्षेत्रमा लागू हुनेछ ।
२. **सम्पत्ति कर:** गाउँपालिका क्षेत्रभित्र अनुसूचि (१) बमोजिम एकिकृत सम्पत्ति कर/घरजग्गा कर लगाइने र असूल उपर गरिनेछ ।
३. **भूमि कर (मालपोत):** गाउँपालिका क्षेत्रभित्र अनुसूचि (२) बमोजिम भूमि कर (मालपोत) लगाइने र असूल उपर गरिनेछ ।
४. **घर बहाल कर:** गाउँपालिका क्षेत्रभित्र कुनै व्यक्ति वा संस्थाले भवन, घर, पसल, ग्यारेज, गोदाम, टहरा, छप्पर, जग्गा वा पोखरी पूरै आंशिक तवरले बहालमा दिएकोमा अनुसूचि (३) बमोजिम घर जग्गा बहाल कर लगाइने र असूल गरिनेछ ।
५. **व्यवसाय कर:** गाउँपालिका क्षेत्रभित्र व्यापार, व्यवसाय वा सेवामा पूँजीगत लगानी र आर्थिक कारोवारका आधारमा अनुसूचि (४) बमोजिम व्यवसाय कर लगाइने र असूल उपर गरिनेछ ।
६. **जडिबुटी, कवाडी र जीवजन्तु कर:** गाउँपालिका क्षेत्रभित्र कुनै व्यक्ति वा संस्थाले ऊन, खोटो, जडिबुटी, वनकस, कवाडी माल र प्रचलित कानूनले निषेध गरिएको जीवजन्तु वाहेकका अन्य मृत वा मारिएका जीवजन्तुको हाड, सिङ, प्वाँख, छाला जस्ता बस्तुको व्यवसायिक कारोवार गरेवापत अनुसूचि (५) बमोजिमको कर लगाइने र असूल उपर गरिनेछ ।
७. **सवारी साधन कर:** गाउँपालिका क्षेत्रभित्र दर्ता भएका सवारी साधनमा अनुसूचि (६) बमोजिम सवारी साधन कर लगाइने र असूल उपर गरिनेछ । तर, प्रदेश कानून स्वीकृत भई सो कानूनमा अन्यथा व्यवस्था भएको अवस्थामा सोहि बमोजिम हुनेछ ।
८. **विज्ञापन कर:** गाउँपालिका क्षेत्रभित्र हुने विज्ञापनमा अनुसूचि (७) बमोजिम विज्ञापन कर लगाइने र असूल उपर गरिनेछ । तर, प्रदेश कानून स्वीकृत भई सो कानूनमा अन्यथा व्यवस्था भएको अवस्थामा सोहि बमोजिम हुनेछ ।
९. **मनोरन्जन कर:** गाउँपालिका क्षेत्रभित्र हुने मनोरन्जन व्यवसाय सेवामा अनुसूचि (८) बमोजिम व्यवसाय कर लगाइने र असूल उपर गरिनेछ । तर, प्रदेश कानून स्वीकृत भई सो कानूनमा अन्यथा व्यवस्था भएको अवस्थामा सोहि बमोजिम हुनेछ ।
१०. **बहाल बिटौरी शुल्क:** गाउँपालिका क्षेत्रभित्र आफुले निर्माण, रेखदेख वा संचालन गरेका अनुसूचि (९) मा उल्लेख भए अनुसार हाट बजार वा पसलमा सोही अनुसूचिमा भएको व्यस्था अनुसार बहाल बिटौरी शुल्क लगाइने र असूल उपर गरिनेछ ।
११. **पार्किङ शुल्क:** गाउँपालिका क्षेत्रभित्र कुनै सवारी साधनलाई पार्किङ सुविधा उपलब्ध गराए वापत अनुसूचि (१०) बमोजिम पार्किङ शुल्क लगाइने र असूल उपर गरिनेछ ।
१२. **ट्रेकिङ, कायोकिङ, क्यानोइङ, बन्जी जम्पिङ, जिपफ्लायर र र्यापटोइङ शुल्क:** गाउँपालिका ले आफ्नो क्षेत्रभित्र ट्रेकिङ, कायोकिङ, क्यानोइङ, बन्जी जम्पिङ, जिपफ्लायर र र्यापटोइङ सेवा वा व्यवसाय संचालन गरेवारत अनुसूचि (११) बमोजिमको शुल्क लगाइने र असूल उपर गरिनेछ ।

१३. **सेवा शुल्क, दस्तुर:** गाउँपालिकाले निर्माण, संचालन वा व्यवस्थापन गरेका अनूसूचि १२ मा उल्लिखित स्थानीय पूर्वाधार र उपलब्ध गराइएको सेवामा सेवाग्राहीबाट सोही अनुसूचिमा व्यवस्था भए अनुसार शुल्क लगाइने र असूल उपर गरिनेछ ।
१४. **पर्यटन शुल्क:**गाउँपालिकाले आफ्नो क्षेत्रभित्र प्रवेश गर्ने पर्यटकहरुबाट अनुसूची १३ मा उल्लिखित दरमा पर्यटन शुल्क लगाइने र असूल उपर गरिनेछ । तर, प्रदेश कानून स्वीकृत भई सो कानूनमा अन्यथा व्यवस्था भएको अवस्थामा सोहि बमोजिम हुनेछ ।
१५. **कर छुट:**यस ऐन बमोजिम कर तिर्ने दायित्व भएका व्यक्ति वा संस्थाहरुलाई कुनै पनि किसिमको कर छुट दिईने छैन ।
१६. **कर तथा शुल्क संकलन सम्बन्धि कार्यविधि:** यो ऐनमा भएको व्यवस्था अनुसार कर तथा शुल्क संकलन सम्बन्धि कार्यविधि गाउँपालिकाले तोकेअनुसार हुने छ ।

अनुसुची १
(दफा २ सँग सम्बन्धीत)
सम्पती कर

क) घर कर:

क्र स	विवरण	दर (रु.)
१	कच्ची (टिनको)	१५०
२	पक्की (माटो प्रयोग गरेको)	२००
३	पक्की ढलान गरेको(एक तला)	५००
४	पक्की ढलान गरेको (दुई तला वा सोभन्दा बढी)	१०००

ख) एकिकृत सम्पति कर:

क्र स	कर योग्य एकिकृत सम्पति विवरण	दर(रु.)
१	पचास हजार सम्म	२००
२	पचास हजार एक देखी एक लाख सम्म	३००
३	एक लाख एक देखी एक लाख पचास हजार सम्म	४००
४	एक लाख पचास हजार एक देखी दुई लाख सम्म	५००
५	दुई लाख देखी तिन लाख सम्म	६००
६	तिन लाख एक देखी पाँच लाख सम्म	६००
७	पाँच लाख एक देखी दश लाख सम्म	९००
८	दश लाख एक देखी पन्ध्र लाख सम्म	१०००
९	पन्ध्र लाख एक देखी बिस लाख सम्म	११००
१०	बिस लाख एक देखी तिस लाख सम्म	१३००
११	तिस लाख एक देखी चालिस लाख सम्म	१५००
१२	चालिस लाख एक देखी पचास लाख सम्म	२०००
१३	पचास लाख एक देखी सत्तरी लाख सम्म	२५००
१४	सत्तरी लाख एक देखी एक करोड सम्म	३०००
१५	एक करोड भन्दा माथी	४०००

अनुसुची २
(दफा ३ सँग सम्बन्धीत)
भुमी(मालपोत) कर

गौमुल गाउँपालिका भरी मालपोत कर प्रति रोपनि रु १० का दरले असुल उपर गरिनेछ ।

अनुसुची ३
(दफा ४ सँग सम्बन्धीत)
घर बहाल कर

गौमुल गाउँपालिकाभरी बहालमा रहेका भवन, घर, पसल, ग्यारेज, गोदाम, टहरा, छप्पर, जग्गा वा पोखरीको बहाल शुल्कको ३% बहाल कर असुल उपर गरिनेछ ।

अनुसुची ४
(दफा ५ सँग सम्बन्धीत)
व्यवसाय कर

क्र स	विवरण	दस्तुर(रु.)
१	स्वास्थ्य प्राविधिक सहितको मेडिकल	३०००
२	औषधि खुद्रा पसल	२०००
३	माशु पसल	१५००
४	थोक मदिरा पसल	४०००
५	खुद्रा मदिरा पसल	२०००
६	सामान्य नास्ता पसल	५००
७	होटल	१०००
८	सहकारी संस्था	
९	तरकारी र फलफुल पसल	२०००
१०	मिलहरु (प्रति हर्षपावर)	५००
११	गोदाम सहितको थोक किराना पसल	४०००
१२	बिक्री कक्ष मात्र भएको किराना पसल	२०००
१३	ईलेक्ट्रोनिक पसल	१५००
१४	कुखुरा पालन व्यवसाय	३०००
१५	स्टेशनरी तथा पुस्तक पसल	२०००
१६	फोटो स्टुडियो	२५००
१७	एग्रोभेट	५००
१८	व्यावसायीक भेडा बाख्रा पालन	१००००
१९	फेन्सी पसल	३०००

पुनः माथी उल्लेख नभएका व्यवसायहरुमा व्यवसाय हेरी रु. ५०० देखी रु.५००० सम्म गाउँपालिकाबाट तोकि कर लगाउन सकिनेछ ।

अनुसुची ५
(दफा ६ सँग सम्बन्धीत)
जडीबुटी, कवाडी र जिवजन्तु कर

क्र स	विवरण	दर(प्रति के.जि रु.)
१	टिमुर्	१०
२	च्याउ	१००
३	लोक्ता	५
४	अल्लो । भाङ्गो	१०

अनुसुची ६
(दफा ७ सँग सम्बन्धीत)
सवारी साधन कर

प्रदेश न ७ को आर्थिक ऐन २०७५ बमोजिम असुल उपर गरिनेछ ।

अनुसुची ७
(दफा ८ सँग सम्बन्धीत)
बिज्ञापन कर

प्रदेश न ७ को आर्थिक ऐन २०७५ बमोजिम असुल उपर गरिनेछ ।

अनुसुची ८
(दफा ९ सँग सम्बन्धीत)
मनोरञ्जन कर

प्रदेश न ७ को आर्थिक ऐन २०७५ बमोजिम असुल उपर गरिनेछ ।

अनुसुची ९
(दफा १० सँग सम्बन्धीत)
बहाल बिरौटी कर

गाउँपालिकाले निर्णय गरि आफ्नो क्षेत्रभित्र आवश्यकता अनुसार बहाल बिरौटी कर तोक्न सक्नेछ ।

अनुसुची १०
(दफा ११ सँग सम्बन्धीत)

पार्किङ्ग शुल्क

गाउँपालिकाले निर्णय गरि आफ्नो क्षेत्रभित्र आवश्यकता अनुसार पार्किङ्ग शुल्क तोक्न सक्नेछ ।

अनुसुची ११

(दफा १२ सँग सम्बन्धीत)

ट्रेकिङ्ग, कोयोकिड, क्यानोईङ्ग, बन्जि जम्पिङ्ग, जिपफ्यालर र च्यापटीङ्ग कर

क्र स	विवरण	दर(रु.)
१	ट्रेकिङ्ग	
२	कोयोकिड	
३	क्यानोईङ्ग	
४	बन्जि जम्पिङ्ग	
५	जिपफ्यालर	
६	च्यापटीङ्ग	

अनुसुची १२

(दफा १३ सँग सम्बन्धीत)

सेवा शुल्क

गौमुल गाउँपालिकाले प्रदान गर्ने विभिन्न सेवा वाफतको शुल्क निम्नानुसार असुल उपर गरिनेछ ।

क्र स	विवरण	दस्तुर(रु)	क्र स	विवरण	दस्तुर(रु)
१	नाता प्रमाणीत	१००	१९	कागज र मन्जुरिनामा सिफारिस	३००
२	नागरिकता सिफारिस	५०	२०	कित्ता काट गर्ने सिफारिस	३००
३	पंजिकरण(जन्म, मृत्यु, विवाह, बसाईसराई र सम्बन्ध बिच्छेद)	५०	२१	संरक्षण प्रमाणीत	१००
४	घर जग्गा मुल्याङ्कन	०।३%	२२	जिवित सँगको नाता प्रमाणीत	१५०
५	जन्म मिति प्रमाणीत	१५०	२३	हकवाला वा हकदार प्रमाणीत	१५०
६	व्यापार व्यवसाय बन्द, नभएको, हुँदै नभएको	३००	२४	नामसारी गर्न सिफारिस	२००
७	मिलापत्र कागज गराउने	१००	२५	जग्गाको हक सम्बन्धमा सिफारिस	२००
८	अविवाहित वा विवाहित प्रमाणीत	१५०	२६	मृतक सँगको नाता प्रमाणीत तथा सर्जमिन मुचुल्का	३००
९	निशुल्क वा सशुल्क औषधि उपचार सिफारिस	निशुल्क	२७	उद्योग ठाउँसारी गर्ने सिफारिस	५००
१०	व्यक्तिगत विवरण प्रमाणीत	२५०	२८	जिवित रहेको सिफारिस	१५०
११	पुर्जामा घर कायम प्रमाणीत	५००	२९	पुर्व प्राथमिक विद्यालय खोल्न सिफारिस	२०००
१२	फरक नाम थर, जन्म मिति वा दुबै नाम एउटै सिफारिस	१५०	३०	जग्गा मुल्याङ्कन सिफारिस	२००
१३	जग्गा धनी पुर्जा हराएको सिफारिस	३००	३१	विद्यालयको कक्षा थप गर्ने सिफारिस	३०००

१४	पालन पोषणको लागी सिफारिस	१००	३२	आर्थिक अवस्था कमजोर, विपन्न, सम्पन्न, आदि सिफारिस	१००
१५	अंगिकृत नागरीकताको सिफारिस	२००	३३	विद्यालय ठाउँसारी गर्न सिफारिस	३००
१६	धारा तथा विद्युत जडान सिफारिस	१००	३४	ब्यवसाय दर्ता	३०००
१७	ब्यवसाय अनुमति	२०००	३५	ब्यवसाय नविकरण	१५००
१८	सहकारी नविकरण	१५००	३६	कृषि समुह तथा अन्य समुह नविकरण	५०

पुनश्च: माथी उल्लेख नभएका सेवाहरुमा सेवाको प्रकृति हेरी रु. ५० देखी रु.५००० सम्म गाउँकार्यपालिकाले निर्णय गरी कर लगाउन सकिनेछ ।

अनुसुची १३
(दफा १४ सँग सम्बन्धीत)
पर्यटन शुल्क

प्रदेश न ७ को आर्थिक ऐन २०७५ बमोजिम असुल उपर गरिनेछ ।